

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, 24 shkurt 2014
Nr. ref.: RK557/14

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin Nr. KI192/13

Parashtrues

Hatixhe Avdyli

**Vlerësimi i kushtetutshmërisë
së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Rev. Nr. 11/2013,
të 23 korrikut 2013**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, kryetar
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Kadri Kryeziu, gjyqtar, dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtruese është znj. Hatixhe Avdyli (në tekstin e mëtejme: parashtruesja), me banim në Prishtinë, e përfaqësuar nga z. Skënder Musa, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesja konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 11/2013, të 23 korrikut 2013, të cilin parashtruesja e ka pranuar më 17 tetor 2013.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së kërkesës është kërkesa për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Rev. nr. 11/2013, të 23 korrikut 2013. Në aktgjykimin e saj, Gjykata Supreme miratoi kërkesën për revizion të paditëses V. A. dhe ndryshoi aktgjykimet e Gjykatës Komunale në Prishtinë dhe të Gjykatës së Qarkut në Prishtinë, duke hedhur poshtë kështu kërkesëpadinë e parashtrueses si të pabazuar. Parashtruesja kishte parashtruar një kërkesëpadi në Gjykatën Komunale në Prishtinë, ku kishte kërkuar të anulohet kontrata e shitblerjes për blerjen e banesës, të vërtetohet se parashtruesja është bartëse e së drejtës së shfrytëzimit të banesës, dhe të obligohet e paditura që parashtrueses t'ia dorëzojë në posedim të lirë banesën si dhe t'i bartë shpenzimet procedurale.

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit nr. 03/L-121 për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 56 (2) të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatë

5. Më 11 nëntor 2013, parashtruesja dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 29 nëntor 2013, Kryetari i Gjykatës, në bazë të Vendimit GJR. KI192/13, caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese.
7. Më 3 dhjetor 2013, Kryetari i Gjykatës, në bazë të Vendimit KSH. KI192/13, caktoi Kolegjin shqyrtues të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Kadri Kryeziu dhe Arta Rama-Hajrizi.
8. Më 4 dhjetor 2013, Gjykata Kushtetuese njoftoi parashtruesen për regjistrimin e kërkesës. Të njëjtën datë, Gjykata njoftoi gjithashtu edhe Gjykatën Supreme në lidhje me kërkesën.
9. Më 5 dhjetor 2013, Gjykata vendosi që ta refuzojë kërkesën për masë të përkohshme si të pabazuar në pritje të rezultatit përfundimtar të kërkesës (Shih Vendimin për masë të përkohshme, të datës 9 dhjetor 2013).
10. Më 7 shkurt 2014, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtares raportuese dhe i rekomandoi Gjykatës në përbërje të plotë, papranueshmërinë e kërkesës.

Faktet e rastit

11. Gjatë periudhës 1988-1989, parashtrueses, si e punësuar në Ndërmarrjen Shoqërore “Amortizatorët” (në tekstin e mëtejme: NSH), i ishte ndarë një banesë në Prishtinë. Vendimet për ndarjen e banesës ishin anuluar nga Gjykata e Punës së Bashkuar në Prishtinë dhe ky anulim ishte vërtetuar nga Gjykata e Punës së Bashkuar të Kosovës.
12. Më 26 korrik 1990, kontrata e punës së parashtrueses ishte ndërprerë nga ana e organeve të përkohshme të NSH-së.
13. Më 8 tetor 1992, organet e përkohshme të NSH-së vendosën që t’ia ndajnë banesën të punësuarës V. A. dhe, si rezultat, ishte lidhur një kontratë për shfrytëzimin e banesës. Në bazë të kontratës së shitblerjes, të vërtetuar nga Gjykata Komunale në Prishtinë, më 28 dhjetor 1995, V. A. fitoi të drejtën e pronësisë mbi banesën.
14. Pas luftës në Kosovë, V. A. u largua nga banesa, e cila më vonë u uzurpua nga parashtruesja.
15. Më 9 dhjetor 2004, Drejtoria për Çështje Pronësore Banesore lëshoi një urdhër (HPPC/REC/41/2004) lidhur me dëbimin e parashtrueses nga banesa.
16. Rrjedhimisht, në një datë të pacaktuar, parashtruesja ushtroi padi në Gjykatën Komunale në Prishtinë, duke kërkuar anulimin e kontratës së shitblerjes së lartpërmendur dhe për të konfirmuar se parashtruesja ka të drejtë për shfrytëzimin e banesës, si dhe të obligohet e paditura e parë që parashtrueses t’ia dorëzojë në posedim të lirë banesën.
17. Më 10 nëntor 2006, Gjykata Komunale në Prishtinë, në Aktgjykimin e saj, C. Nr. 1502/2005, vendosi të aprovojë padinë e parashtrueses.
18. Më 31 tetor 2008, pas një ankese të ushtruar nga V. A., Gjykata e Qarkut në Prishtinë, me Aktgjykimin Ac. nr. 367/2007, prishi vendimin e Gjykatës Komunale në Prishtinë dhe e ktheu rastin për rigjykim.
19. Më 12 maj 2009, Gjykata Komunale në Prishtinë, me Aktgjykimin e saj, C. nr. 2038/2008, e aprovoi padinë e parashtrueses si të bazuar, anuloi dhe prishi kontratën e shitblerjes dhe konfirmoi më tej se parashtruesja është bartëse e së drejtës për shfrytëzim të banesës.
20. Gjykata Komunale në Prishtinë e arsyetoi aktgjykimin e saj si në vijim:

“Fakti që nuk ka qenë palë në lidhjen e kontratës VR nr.7903/95 nuk e përjashton legjitimitetin e saj, ngase në kuptim të nenit 109 të LMD-së, secili që ka interes mund të kërkojë vlerësimin e vlefshmërisë së kontratës për arsyet e cekura në nenin 103 të LMD-së. Mbi bazën e kërkesëpadisë së paditëses, e në kuptim të nenit 109 të LMD-së, gjykata vlerësoi edhe kryesisht përmbajtjen e kontratës lëndore dhe gjeti se e njëjta ka kontradiktoritet dhe mospërputhje mes dispozitave të saj edhe lidhur me çmimin e kontraktuar të shitblerjes dhe pagesës së kryer sipas vërtetimit

nr. 2010/1. Edhe këto mospërputhje në aspektin e lëndës së kontratës e bëjnë të njëjtën të pavlefshme dhe si të tillë gjykata e anuloi”.

21. Më 18 qershor 2012, Gjykata e Qarkut në Prishtinë, (Ac. nr. 1087/2009) e refuzoi ankesën e V. A. dhe e vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Prishtinë, C. nr. 2038/2008, të 12 majit 2009.

22. Gjykata e Qarkut në Prishtinë gjeti se:

[...]

“kjo gjykatë vlerëson se mbi bazën e konstatimit të drejtë të gjendjes faktike gjykata e shkallës së parë e ka zbatuar drejtë të drejtën materiale kur kërkesëpadinë e paditëses e ka miratuar si të bazuar dhe ka gjykuar si në dispozitiv të aktgjykimin ankimor”.

23. Më 23 korrik 2013, pas kërkesës për revizion të ushtruar nga paditësja V. A., Gjykata Supreme, në Aktgjykimin e saj, Rev. nr. 11/2013, vendosi të aprovojë revizionin e paditëses dhe e ndryshoi Aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Prishtinë, C. nr. 2038/2008, të 12 majit 2009 dhe Aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut në Prishtinë, Ac. nr. 1087/2009, të 18 qershorit 2012, duke refuzuar kështu si të pabazuar padinë e parashtrueses të parashtruar në Gjykatën Komunale.

24. Në aktgjykimin e saj, Gjykata Supreme konstatoi se:

“Duke u nisur nga gjendja e tillë e çështjes, Gjykata Supreme e Kosovës ka gjetur se gjykatat e instancës më të ulët duke e vërtetuar gjendjen faktike drejt dhe në mënyrë të plotë, në bazë të gjendjes së tillë gabimisht kanë zbatuar të drejtën materiale kur kanë aprovuar kërkesëpadinë e paditëses dhe duke anuluar kontratën e shitjes së banesës kontestuese lidhur në mes të paditurës së parë-si blerëse dhe paditurës së dytë -si shitëse.

Zbatimi i gabuar i së drejtës materiale konsiston në faktin se neni 103 të Ligjit mbi marrëdhëniet e detyrimeve përcakton se kontrata që është në kundërshtim me parimet e përcaktuara me Kushtetutë të rregullimit shoqëror me dispozitat e detyrueshme apo me moralin e shoqërisë është nule, në qoftë se qëllimi i rregullës është shkelur nuk sjell ndonjë sanksion tjetër apo nëse ligji në rastin e caktuar nuk parashikon diçka tjetër. Kontrata në fjalë e shitjes nuk përmban ndonjë nga shkaqet që do të sjellte nulitetin absolut dhe do të jepte mundësi që personi i tretë të kërkon anulimin e kontratës mbi shitjen e banesës kontestuese. Paditësja nuk ka fituar të drejtën e shfrytëzimit të banesës në fjalë ngase vendimet mbi ndarjen e banesës kontestuese paditëses janë anuluar nga Gjykata Themelore e Punës së Bashkuar në atë kohë. Megjithatë kontrata e lidhur në mes të paditëses së parë dhe të dytë nuk ka elemente të kontratës absolutisht nule, edhe atëherë paditësja nuk ka legjitimitet aktiv”.

Pretendimet e parashtruesit

25. Parashtruesja pretendon se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme, duke ndryshuar aktgjykimet e gjykatave të instancave më të ulëta, i ka shkelur të drejtat e saj të garantuara me Kushtetutë, përkatësisht nenin 3 [Barazia para Ligjit], nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike], nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] dhe nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).
26. Parashtruesja konkludon duke kërkuar nga Gjykata: *“[...] që në bazë të provave dhe dëshmiave që po i paraqesim të anulojë vendimin e Gjykatës Supreme të Kosovës si të pabazë dhe absolutikisht nule, ndërsa të VËRTETOHEN Vendimet e Gjykatës Komonale dhe Gjykatës së Qarkut në Prishtinë me të cilat APROVOHET si e bazuar kërkesëpadia e Hatixhe Avdylit me të cilën i njihet e drejta e Shfrytëzimit të banesës ndërsa ANULOHET kontrata e shitblerjes-privatizimit të banesës kontestuese e lidhur në mes të [...] dhe NSH "Amortizatorët" si kontratë absolutikisht e pabazë”.*

Pranueshmëria e kërkesës

27. Në mënyrë që të jetë në gjendje të gjykojë mbi kërkesën e parashtrueses, Gjykata së pari duhet të vlerësojë nëse parashtruesja e kërkesës i ka plotësuar kërkesat e parapara me Kushtetutë, siç specifikohen më tutje me Ligj dhe Rregullore të punës së Gjykatës.
28. Në këtë drejtim, neni 113, paragrafi 7 i Kushtetutës parasheh:
“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.
29. Përveç kësaj, neni 49 i Ligjit parasheh që *“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor”.*
30. Në rastin konkret, Gjykata vëren se parashtruesja i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion sipas ligjit. Gjykata gjithashtu vëren se asaj i është dorëzuar Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 11/2013, më 17 tetor 2013 dhe ajo e dorëzoi kërkesën në Gjykatë më 11 nëntor 2013.
31. Prandaj, Gjykata konsideron se parashtruesja është palë e autorizuar dhe se i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion sipas ligjit të zbatueshëm, dhe se kërkesa është dorëzuar brenda afatit kohor prej katër (4) muajsh.
32. Sidoqoftë, Gjykata gjithashtu merr parasysh rregullin 36 të Rregullores së punës, i cili parasheh:
“(1) Gjykata mund t'i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse:(c) kërkesa është qartazi e bazuar”.
(2) Gjykata do të refuzojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se”:

[...], ose

b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese;

[...], ose

d) kur parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

33. Parashtruesja pretendon se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme, Rev. nr. 11/2013, i shkel të drejtat e saj, të garantuara me nenin 3 [Barazia para Ligjit], nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike], nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] dhe me nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës.
34. Megjithatë, parashtruesja nuk shpjegon si dhe pse aktgjykimi i Gjykatës Supreme i kishte shkelur të drejtat e saj të garantuara me Kushtetutë.
35. Në lidhje me këtë, Gjykata Kushtetuese ripërsërit se sipas Kushtetutës, nuk është detyrë e saj të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt përkitazi me vendimet e nxjerra nga gjykatat e rregullta. Roli i gjykatave të rregullta është t'i interpretojnë dhe t'i zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz kundër Spanjës, nr. 30544/96, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999; shih, gjithashtu rastin KI70/11, parashtrues Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima, Aktvendimi për Papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
36. Gjykata Kushtetuese vetëm mund të shqyrtojë nëse provat janë paraqitur në mënyrë të drejtë dhe nëse procedurat në përgjithësi, të shikuara në tërësinë e tyre, janë mbajtur në mënyrë të tillë saqë parashtruesja të ketë pasur gjykim të drejtë (Shih ndër autoritete të tjera, rastin Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar, Kërkesa Nr. 13071/87, Raporti i Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut, i miratuar më 10 korrik 1991).
37. Bazuar në shkresat e lëndës, Gjykata vëren se arsyetimi i dhënë në aktgjykimin e fundit të Gjykatës Supreme është i qartë dhe pas shqyrtimit të të gjitha procedurave, Gjykata gjithashtu gjeti që procedurat në Gjykatën Supreme nuk ishin të padrejta apo arbitrare (Shih, *mutatis mutandis*, Shub kundër Lituanisë, Nr. 17064/06, Vendimi i GJEDNJ-së, i 30 qershorit 2009).
38. Për më tepër, Gjykata Supreme, në aktgjykimin e saj, arsyetoi se [...]”*Zbatimi i gabuar i së drejtës materiale konsiston në faktin se neni 103 të Ligjit mbi marrëdhëniet e detyrimeve përcakton se kontrata që është në kundërshtim me parimet e përcaktuara me Kushtetutë të rregullimit shoqëror me dispozitat e detyrueshme apo me moralin e shoqërisë është nule, në qoftë se qëllimi i rregullës është shkelur nuk sjell ndonjë sanksion tjetër apo nëse ligji në rastin e caktuar nuk parashikon diçka tjetër. Kontrata në fjalë e shitjes nuk përmban ndonjë nga shkaqet që do të sjellte nulitetin absolut dhe do të jepte mundësi që personi i tretë të kërkon anulimin e kontratës mbi shitjen e banesës kontestuese.” [...]*
39. Për arsytet e lartpërmendura, Gjykata konsideron se faktet e paraqitura nga parashtruesja në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e

drejtave të saj kushtetuese dhe parashtruesja nuk e ka dëshmuar në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e saj.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me Rregullin 36 (2), b) dhe d) të Rregullores së punës, më 24 shkurt 2014, njëzëri

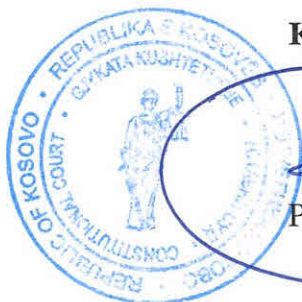
VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën si të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË vendimin në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20 (4) të Ligjit;
- IV. TË SHPALLË se ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani